

บทที่ 3

ลักษณะของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย

ก่อนที่จะวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัทประกันวินาศภัยนั้น ในบทนี้จะแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์ รายได้ ต้นทุน และผลการดำเนินงานของธุรกิจ โดยจะวิเคราะห์จำแนกตามชนิดหรือประเภทของการประกันวินาศภัย และในส่วนที่สองจะเป็นการวิเคราะห์สภาพความมั่นคงของธุรกิจประกันวินาศภัย โดยการใช้การวิเคราะห์แบบอัตราส่วน โดยในการวิเคราะห์จำแนกการศึกษาออกเป็นการวิเคราะห์ในภาพรวมทั้งอุตสาหกรรม กลุ่มบริษัทที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งใช้การจำแนกด้วยเบี้ยประกันภัยรับสุทธิรวมทุกประเภทและมูลค่าของเงินกองทุน

รายได้ ค่าใช้จ่าย และผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย

- รายได้

การประกันภัยเป็นธุรกิจที่รับโอนความเสี่ยงมาจากผู้เอาประกันภัย ฉะนั้นบริษัทประกันวินาศภัยต้องมีการจัดการป้องกันและหามาตรการต่าง ๆ มารองรับ เพื่อให้บริษัทมีความมั่นคงในการดำเนินการได้ในระยะยาว เช่น การประกันภัยต่อ การรับประกันภัยไว้เป็นเงินสำรอง และการดำเนินงานกองทุนไว้ให้พอเพียงต่อการดำเนินงาน รายได้ของธุรกิจส่วนใหญ่จะได้จากเบี้ยประกันภัยประเภทต่าง ๆ ที่ระดมได้แก่ เบี้ยประกันภัยรถยนต์ ภัยทางทะเลและขนส่ง กัดค้ำภัย เกิดเพลิงไหม้ และการประกันสุขภาพ ซึ่งเบี้ยประกันภัยรับเหล่านี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. เบี้ยประกันภัยรับโดยตรง (Direct Premium)
2. เบี้ยรับประกันภัยต่อ (Reinsurance Assumes)

โดยที่เบี้ยประกันภัยที่ถือว่าเป็นรายได้ของบริษัทนั้น (Earned Premium) เป็นเบี้ยประกันภัยที่ในส่วนที่บริษัทให้ความคุ้มครองแก่ลูกค้าแล้ว เช่น กรมธรรม์รายหนึ่งเริ่มสัญญา 1 กรกฎาคม เบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยจ่ายมาแล้วยังไม่ถือว่าเป็นรายได้ของบริษัท ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทจะต้องเก็บไว้เป็นเงินสำรองประกันภัย โดยที่เบี้ยประกันภัยส่วนที่ตกเป็นของบริษัทแล้วเรียกว่า เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ (Earned Premium) ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535¹ มาตรา 27 ได้กำหนดไว้ว่า "บริษัทต้องดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุน ตลอดเวลาที่ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเป็นจำนวนไม่น้อย

¹ สถาบันประกันภัยไทย พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 , พ.ศ.2536, หน้า 73

กว่าร้อยละสิบของเบี้ยประกันภัยสุทธิที่ได้รับทั้งหมดสำหรับปีปฏิทินที่ล่วงแล้ว แต่ทั้งนี้ไม่ควรต่ำกว่า สามสิบห้าเปอร์เซ็นต์” ถ้าหากบริษัทมีการสำรองไว้อย่างถูกต้องครบถ้วน ก็นับว่าเป็นหลักประกันที่ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทสามารถมีเงินที่จ่ายต่อความสูญเสียในอนาคตได้อย่างเพียงพอ ถ้าพิจารณาประเภทการประกันภัยที่บริษัทได้ทำไว้เฉพาะบางประเภทบางส่วนหนึ่ง เพื่อลดความเสี่ยงภัยลง หากเกิดความเสียหายขึ้นจริงบริษัทย่อมได้รับการชดเชยคืนจากบริษัทประกันภัยต่อ ฉะนั้นเบี้ยประกันภัยที่เหลือจะเป็นเบี้ยประกันภัยต่อสุทธิ ถ้ารวมกันเบี้ยประกันภัยโดยตรงแล้ว รวมเรียกว่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ(Net Written Premium) และยังคงไม่ถือว่าเป็นรายได้ของบริษัท ซึ่งบริษัทจะต้องกันเป็นเงินสำรองประกันภัยก่อนส่วนหนึ่ง ที่เหลือจึงจะเป็นรายได้สุทธิของบริษัท(แสดงการคำนวณโดยตารางที่ 3.1) ซึ่งสามารถแสดงสูตรการคำนวณ เบี้ยประกันภัยรับสุทธิได้ดังนี้

$$\text{เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิ} = \text{เบี้ยประกันภัยรับโดยตรง} + \text{เบี้ยประกันภัยจากการรับประกันภัยต่อ} - \text{เบี้ยประกันภัยจากการเอาประกันภัยต่อ} - \text{เบี้ยประกันภัยจากการเอาประกันภัยต่อช่วง} - \text{สำรองเพื่อการเสี่ยงภัย}$$

รายได้จากการรับประกันภัยนี้จัดได้ว่าเป็นรายได้ที่สำคัญที่สุดของรายได้ทั้งหมด คือคิดเฉลี่ยร้อยละ 89.14 ของรายได้ทั้งหมด โดยคิดเฉลี่ยในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533-2537 (ตารางที่ 3.2) ส่วนรายได้ประเภทหนึ่งของธุรกิจประกันวินาศภัยคือ รายได้สุทธิจากการลงทุน เป็นรายได้ที่ธุรกิจประกันวินาศภัยนำไปลงทุนในสินทรัพย์เพื่อการลงทุนในพันธบัตร หุ้น หุ้นกู้ ตั๋วสัญญาใช้เงิน ให้อุปถัมภ์ ผัก หนากาและอื่น ๆ คิดเฉลี่ยร้อยละ 10.86 ของรายได้ทั้งหมด

- ค่าใช้จ่าย

ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย เมื่อพิจารณาจากงบกำไรขาดทุนของกิจการพบว่าค่าใช้จ่ายของกิจการสามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ค่าสินไหมที่เกิดขึ้นระหว่างปี(Loss Incurred) เป็นส่วนความรับผิดชอบที่บริษัทจะต้องจ่ายให้กับทางผู้เอาประกันภัย เมื่อเกิดภัยที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ของการรับประกันภัยโดยตรง การเอาประกันภัยต่อ และการเอาประกันภัยต่อช่วง เมื่อได้มีการจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยไว้ ดังนั้นค่าสินไหมทดแทนที่ทางบริษัทจ่ายให้กับผู้เสียหายนั้นก็อาจจะยังไม่ใช่ค่าใช้จ่ายสุทธิ² เนื่องจากทางบริษัทสามารถไปเรียกร้อง

² เกื้อกูล ทองพุกษา วิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างและบทบาทของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย วิทยานิพนธ์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2530 หน้า 43

จากผู้รับประกันภัยต่อช่วงอีกทีหนึ่ง ดังนั้นค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างนั้นจึงเป็นค่าสินไหมที่มี การหักค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับประกันภัยต่อ หรือจากการรับประกันภัยต่อของบริษัท ซึ่งทำให้จ่ายนี้ จัดเป็นค่าใช้จ่ายที่สุดของค่าใช้จ่ายทั้งหมด คือเฉลี่ยร้อยละ 60.45 (ตารางที่ 3.2)

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน(Operating Expense) เช่นค่าจ้างและเงินเดือนพนักงาน ผู้ บริหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดในสำนักงาน นับเป็นค่าใช้จ่ายที่สุทธองจากค่าสิน ไหมทดแทนคิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 22.28 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด (ตารางที่ 3.2)

3. ค่าใช้จ่ายในการจัดสินไหมทดแทน(Claim Expense) เป็นค่าใช้จ่ายในการสืบเสาะหาข้อมูล และการดำเนินการเกี่ยวกับการตกลงชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เช่นค่าจ้างผู้ประเมินการประกันภัย ค่าจัด การค่าสินไหมทดแทนนี้ จะไม่รวมค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งโดยเฉลี่ยร้อยละ 2.60 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด (ตารางที่ 3.2)

4. ค่าจ้างหรือค่าบำเหน็จและค่านายหน้า(Commission Expense) เป็นเงินตอบแทนที่จ่ายให้ กับตัวแทนหรือนายหน้า สำหรับเป็นค่าบริการและจัดให้มีประกันภัย เนื่องจากธุรกิจประกันวินาศภัยเป็น ธุรกิจที่ต้องอาศัยตัวแทน(Agent) และนายหน้า(Broker) ตามพระราชบัญญัติการประกันวินาศภัย พ.ศ. 2536 ตัวแทนประกันภัยหมายความว่า ผู้ซึ่งบริษัทมอบหมายให้ทำการชักชวนให้บุคคลทำสัญญาประกัน ภัยกับบริษัท ส่วนนายหน้าหมายความว่า ผู้ซึ่งร้องหรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับบริษัทผู้ รับประกันภัย โดยหวังเงินบำเหน็จเนื่องจากการนั้น แม้ว่าจะทำให้ต้นทุนของการประกันภัยสูงขึ้นก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากสัญญาประกันภัยประกอบไปด้วยเงื่อนไข หลักเกณฑ์ในการคุ้มครองหรือไม่คุ้มครอง รวมทั้งอัตราเบี้ยประกันภัยที่มีกรรมแตกต่างกันไป ตัวแทนหรือนายหน้าประกันภัยมีหน้าที่เพียงชี้ช่อง เพื่อจัดการให้มีการทำสัญญาประกันภัยเท่านั้น แต่รวมถึงหน้าที่การให้บริการภายหลังการทำสัญญา ประกันภัย เช่น การส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัย การเก็บเงินค่าเบี้ยประกันภัย การเตือนให้ชำระค่าเบี้ย ประกันภัย การเจรจาเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน เป็นต้น ฉะนั้นบริษัทจึงมีค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งสำหรับค่า จ้างและเป็นเงินค่าบำเหน็จให้แก่ตัวแทนและนายหน้าประกันภัย โดยค่าใช้จ่ายส่วนนี้คิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 15.27 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด (ตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.1 แสดงมูลค่าของจำนวนกรมธรรม์ จำนวนเงินเอาประกันภัย เบี้ยประกันภัยในช่วงปี พ.ศ.2533-2537

ปี พ.ศ.	จำนวน กรมธรรม์ (POLICY)	เงินเอาประกันภัย (SUM INSURED)	เบี้ยประกันภัย รับโดยตรง (DIRECT PREMIUMS)	รับประกันภัยต่อ (REINSURANCE ASSUMED)	เอาประกันภัยต่อ (REINSURANCE CEDED)	เอาประกันต่อช่วง (RETROCESSION PREMIUMS)	เบี้ยประกันภัย รับสุทธิ (NET WRITTEN PREMIUM)	สำรองเพื่อการ เสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น (RESERVE FOR EARNED)	เบี้ยประกันภัย ถือเป็นรายได้สุทธิ (NET PREMIUMS EARNED)
2,533	2,205,922	4,217,233	17,097	1,668	6,303	383	12,080	1,914	10,766
2,534	2,550,022	4,420,453	20,342	1,292	7,688	376	14,170	979	13,191
2,535	3,017,947	6,091,283	25,144	2,229	8,886	439	18,487	2,441	16,046
2,536	6,820,937	7,194,987	35,946	2,672	10,032	427	28,167	5,205	22,961
2,537	8,849,445	8,513,417	44,423	3,303	12,602	525	34,597	2,872	31,724
รวม	23,444,273	30,437,373	142,952	11,164	10,768	2,150	107,501	13,411	94,688

ที่มา : รายงานธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย กรมการประกันภัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงผลค่าผลการประกอบกิจการของธุรกิจประกันวินาศภัย ในช่วงปี พ.ศ.2533-2537

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	รายได้		รายจ่าย				กำไร/ขาดทุนจาก การดำเนินงาน (PROFIT FROM OPERATING)*
	เบี้ยประกันภัยที่ถือ เป็นรายได้ (EARNED PREMIUM)	รายได้สุทธิจากการลงทุนและ รายได้อื่นๆหักรายจ่ายอื่นๆ (NET INVESTMENT INCOME)	ค่าสินไหมทดแทน ที่เกิดขึ้นระหว่างปี (LOSS INCURRED)	ค่าใช้จ่ายในการจัดการ ค่าสินไหมทดแทน(LOSS ADJUSTMENT EXPENSES)	ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงาน (OPERATING EXPENSE)	ค่าจ้างหรือ ค่าบ่อนใจ (COMMISSION)	
2,533	10,768	1,299	5,969	197	2,295	1,513	2,101
2,534	13,191	2,453	7,543	278	2,782	1,940	3,101
2,535	16,048	2,309	9,239	330	3,559	2,332	2,895
2,536	22,961	2,505	13,689	415	4,878	3,768	2,716
2,537	31,724	2,968	16,098	585	6,597	4,221	5,191
เฉลี่ย 5 ปี	18,938	2,307	10,908	361	4,020	2,755	3,201

ที่มา : รายงานธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย กรมการประกันภัย

หมายเหตุ : 1. ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ

2. * สามารถคำนวณได้จาก Column(1)-Column(2)-Column(3)-Column(4)-Column(5)-Column(6)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิเคราะห์การดำเนินการของธุรกิจประกันวินาศภัย

การประกันภัยเป็นธุรกิจที่ผู้รับประกันภัยสัญญาที่จะใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือใช้เงินจำนวนหนึ่ง ให้ในกรณีที่เกิดวินาศภัยขึ้น หรือเกิดเหตุการณ์อย่างอื่นในอนาคต ซึ่ง ตามพระราชบัญญัติการประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 ว่าด้วยเรื่องการประกอบกิจการประกันภัยจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี รวมทั้งเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ เช่น การดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุน การวางหลักทรัพย์ประกันไว้กับนายทะเบียนตามมูลค่าที่กำหนดไว้ การจัดสรรเบี้ยประกันภัยไว้เป็นเงินสำรองประกันภัย รวมทั้งการประกันภัยต่อ การลงทุน และอัตราเบี้ยประกันภัย ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริษัทมีความมั่นคงในการดำเนินงานได้ในระยะยาว

เมื่อวิเคราะห์การดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยในแต่ละประเภท โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ(Net Written Premiums) การดำรงเงินสำรอง(Reserve) และการประกันภัยต่อ(Reinsurance) จะได้ผลดังแสดงในตารางที่ 3.3 - 3.9

1. อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ(Net Written Premiums)ต่อเบี้ยประกันภัยรับโดยตรง(Direct Premiums) ซึ่งแสดงถึงเบี้ยประกันภัยที่บริษัทได้รับจากการรับประกันภัยของบริษัทเมื่อหักการประกันภัยต่อโดยสุทธิออกแล้ว เหลือเป็นเบี้ยประกันภัยที่ทางบริษัทเป็นผู้รับความเสี่ยงไว้เป็นสัดส่วนเท่าไร ในปี พ.ศ.2536 อัตราส่วนของการประกันภัยประเภทรถยนต์สูงที่สุดคือ คิดเป็นร้อยละ 97.78 ซึ่งแสดงถึงการรับความเสี่ยงสูงสุด อันดับรองลงมาคือการประกันอัคคีภัย รับความเสี่ยงไว้ร้อยละ 46.23 ในขณะที่การประกันภัยทางทะเลและการขนส่งและการประกันภัยเบ็ดเตล็ด จะรับความเสี่ยงไว้เพียงร้อยละ 44.06 และ 40.12 (ดูตารางที่ 3.3)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.3 แสดงอัตราส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ(Net Written Premium) ต่อเบี้ยประกันภัย โดยตรง(Direct Premium) ของธุรกิจประกันวินาศภัย ระหว่างปี พ.ศ.2533-2537 โดยจำแนกตามประเภท ของการรับประกันภัย

ปี พ.ศ.	ประเภทของการรับประกันภัย			
	อัคคีภัย	ภัยทางทะเลและขนส่ง	รถยนต์	เบ็ดเตล็ด
2533	38.01	48.35	97.13	39.37
2534	42.11	43.02	96.42	37.80
2535	46.23	41.06	97.78	40.12
2536	49.23	43.78	97.66	41.31
2537	52.02	39.64	97.00	38.08

ที่มา : จำนวนจากรายงานธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย กรมการประกันภัย

2. อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้(Earned Premium)ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ(Net Written Premiums) ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความเสี่ยงโดยเปรียบเทียบของการรับประกันภัยแต่ละชนิด เนื่องจาก ถ้าการรับประกันภัยชนิดใดมีความเสี่ยงมากก็ต้องดำรงเงินสำรองไว้ในอัตราสูง ซึ่งจะส่งผลให้เหลือเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ของบริษัทในอัตราส่วนที่ต่ำ ในปี พ.ศ.2534 (ดูตารางที่ 3.4) ปรากฏว่าอัตราส่วนเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิของการรับประกันภัยทางทะเลและการขนส่งกับการรับประกันภัยรถยนต์มีอัตราส่วนที่สูงถึงร้อยละ 101.85 และ 94.25 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าการรับประกันภัยทางทะเลและการขนส่งกับการรับประกันภัยรถยนต์ เป็นสาขาของการรับประกันภัยที่มีความเสี่ยงภัยสูงกว่าสาขาอื่น ๆ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในปี พ.ศ. 2536 สัดส่วนนี้กลับมีค่าต่ำลงทั้งนี้ เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ในปี พ.ศ.2536 เบี้ยประกันภัยรับสุทธิในหมวดของของการรับประกันภัยรถยนต์มีค่าลดลง ซึ่งมีผลทำให้เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้(Earned Premium)ในปี พ.ศ.2536 ลดลง ดังนั้นค่าสัดส่วนนี้จึงลดลง แต่เมื่อพิจารณาในส่วนผลกำไรจากการรับประกันภัย จะปรากฏว่าผลกำไรจากการรับประกันภัยรถยนต์นั้นขาดทุนถึง 1,196 ล้านบาท ซึ่งทำให้จัดได้ว่า การรับประกันภัยรถยนต์ มีความเสี่ยงที่สูงกว่าการรับประกันภัยประเภทอื่น ๆ (ดูตารางที่ 3.5)

ตารางที่ 3.4 แสดงอัตราส่วนเบี้ยประกันภัยที่เป็นรายได้(Earned Premium) ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ(Net Written Premium) ของธุรกิจประกันวินาศภัย ระหว่างปี พ.ศ.2533-2537 โดยจำแนกตามประเภทของการรับประกันภัย

ปี พ.ศ.	ประเภทของการรับประกันภัย			
	อัคคีภัย	ภัยทางทะเลและขนส่ง	รถยนต์	เบ็ดเตล็ด
2533	90.59	95.85	82.26	83.75
2534	89.87	101.85	94.25	84.83
2535	92.80	96.77	81.80	89.57
2536	92.77	91.23	78.65	91.18
2537	88.75	97.86	92.06	90.26

ที่มา : จำนวนจากรายงานธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย กรมการประกันภัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.5 แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย ระหว่างปี พ.ศ.2533-2537

โดยจำแนกตามประเภทของการรับประกันภัย

รายการ (ITEMS)	อัคคีภัย (FIRE)	พอลิตะชนสง		รถยนต์ (AUTO)	เบ็ดเตล็ด (MSC)	รวมทั้งสิ้น (TOTAL)
		ตัวเรือ (HULL)	สินค้า (CARGO)			
(1) เบี้ยประกันภัยที่สุทธิ (NET WRITTEN PREMIUMS)						
2533	1,639	33	544	8,953	911	12,079
2534	2,122	20	575	10,207	1,245	14,170
2535	2,565	22	659	13,561	1,550	18,487
	3,155	50	714	22,126	2,122	28,167
2537	3,824	39	901	27,355	2,558	34,597
(2) ค่าของเผื่อการรับประกันภัยที่เพิ่มขึ้น/ลดลง (INCREASE/DECREASE RESERVE)						
2533	154	(13)	37	1,588	147	1,913
2534	215	4	(15)	567	188	979
2535	188	(13)	34	2,060	174	2,441
2536	228	22	45	4,723	183	5,201
2537	430	3	15	2,174	250	2,872
(3) เบี้ยประกันภัยที่ได้รับเป็นรายได้ (EARNED PREMIUMS)						
2533	1,484	46	507	7,365	784	10,166
2534	1,907	16	590	9,520	1,057	13,190
2535	2,399	35	625	11,501	1,485	16,046
2536	2,927	28	669	17,403	1,934	22,961
2537	3,394	36	796	25,191	2,318	31,725
(4) ค่าใช้จ่ายรวม* (TOTAL EXPENSE)						
2533	820	30	354	8,059	692	9,965
2534	1,193	13	396	9,972	970	12,544
2535	1,402	29	490	12,234	1,305	15,460
2536	1,965	31	475	18,589	1,590	22,651
2537	2,118	25	545	25,009	1,802	29,501
(5) กำไร/ขาดทุนจากการรับประกันภัย (UNDERWRITING GAIN/LOSS) (3)-(4)						
2533	664	16	163	(704)	72	201
2534	714	3	194	(352)	87	545
2535	997	6	135	(733)	181	586
2536	961	(3)	194	(1,195)	344	300
2537	1,275	10	240	182	516	2,224

ที่มา : รายงานธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย กรมการประกันภัย

หมายเหตุ : * หมายถึง ค่าสินไหมที่เกิดขึ้นระหว่างปี+ค่าจัดการสินไหมทดแทน+ค่าจ้างหรือค่าแปลนจ์
+ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

3. อัตราส่วนค่าสินไหมจ่าย(Claim Paid)ต่อเบี้ยประกันภัยที่เป็นรายได้(Earned Premiums) เป็นอัตราส่วนที่สะท้อนถึงความเสี่ยงโดยการเปรียบเทียบได้โดยตรง ถ้าหากอัตราส่วนนี้สูงเกินร้อยละ 60 จะถือว่าสูงเกินมาตรฐาน ตารางที่ 3.6 แสดงถึงอัตราส่วนดังกล่าวในหมวดการประกันภัยรถยนต์สูง กว่าถึงร้อยละ 68.85 ในปี พ.ศ.2533 ในขณะที่การประกันภัยประเภทอื่น ๆ ต่ำกว่าร้อยละ 60 ทั้งสิ้น และเป็นที่น่าสังเกตว่าการประกันอัคคีภัยมีอัตราส่วนนี้เพียงร้อยละ 20.35 เท่านั้น ซึ่งสะท้อนถึงสาขาการ ประกันอัคคีภัยนั้นมีกำไรมากกว่าการประกันภัยประเภทอื่นๆ

ตารางที่ 3.6 แสดงอัตราส่วนค่าสินไหมจ่าย (Claim Paid) ต่อเบี้ยประกันภัยที่เป็นรายได้ (Earned Premium) ของธุรกิจประกันวินาศภัย ระหว่างปี พ.ศ.2533-2537 โดยจำแนกตามประเภทของการรับประกัน ภัย

ปี พ.ศ.	ประเภทของการรับประกันภัย			
	อัคคีภัย	ภัยทางทะเลและขนส่ง	รถยนต์	เบ็ดเตล็ด
2533	20.35	21.45	68.85	49.28
2534	20.39	37.62	66.29	51.94
2535	19.17	43.64	67.57	48.18
2536	25.66	36.59	68.14	42.64
2537	19.62	36.17	64.06	42.97

ที่มา : จำนวนจากรายงานธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย กรมการประกันภัย

4. อัตราส่วนค่าปาเหน็จจ่ายจากการรับประกันภัยโดยตรง(Paid For Direct Insurance)ต่อ เบี้ยประกันภัยรับโดยตรง(Direct Premiums) เป็นการแสดงถึงอัตราส่วนค่าปาเหน็จที่บริษัทจ่ายแก่ตัว แทน(Agent) หรือนายหน้า(Broker) ในการหาลูกค้าให้มาทำประกันภัยกับบริษัท ตารางที่ 3.7 แสดงให้ เห็นว่า อัตราส่วนดังกล่าวของการประกันภัยอัคคีภัยในปี พ.ศ.2534 มีค่าสูงที่สุดคือร้อยละ 23.32 อันได้บรองลงมาคือการประกันภัยรถยนต์ และเบ็ดเตล็ด คืออัตราส่วนร้อยละ 14.57 และ 11.17 ส่วน การประกันภัยทางทะเลและการขนส่ง จะมีค่าอัตราส่วนนี้ ต่ำที่สุดคือร้อยละ 10.67 เท่านั้น

ตารางที่ 3.7 แสดง อัตราส่วนค่าพาหนะจ่ายจากการรับประกันภัยโดยตรง(Paid For Direct Insurance) ต่อเบี้ยประกันภัยรับโดยตรง(Direct Premiums) ของธุรกิจประกันวินาศภัย ระหว่างปี พ.ศ. 2533-2537 โดยจำแนกตามประเภทของการรับประกันภัย

ปี พ.ศ.	ประเภทของการรับประกันภัย			
	อัคคีภัย	ภัยทางทะเลและขนส่ง	รถยนต์	เบ็ดเตล็ด
2533	23.32	12.43	19.26	14.11
2534	22.11	11.17	15.93	11.82
2535	22.91	10.98	17.68	12.31
2536	22.95	11.17	15.93	14.69
2537	22.89	10.67	14.57	11.17

ที่มา : จำนวนจากรายงานธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย กรมการประกันภัย

6. อัตราส่วนค่าพาหนะจ่ายจากการรับประกันภัยต่อ(Paid For Reinsurance Assumed) ต่อเบี้ยประกันภัยต่อ(Indirect Premiums) แสดงถึงอัตราค่าพาหนะที่บริษัทประกันภัยได้รับจากการเอาประกันภัยต่อ ดังสามารถแสดงในตารางที่ 3.8 เมื่อพิจารณาความคู่กับอัตราส่วนค่าพาหนะจ่ายจากการรับประกันภัยโดยตรง ต่อเบี้ยประกันภัยรับโดยตรง(ตารางที่ 3.7) โดยพิจารณาผลต่างของทั้งสองอัตราส่วนจะพบว่า ในปี พ.ศ.2537 การประกันอัคคีภัยมีค่าของส่วนต่างมากที่สุด คือร้อยละ 15.20 อันด้ยรองลงมาคือ การประกันภัยทางทะเลและการขนส่งมีค่าร้อยละ 11.62 การประกันภัยเบ็ดเตล็ดมีค่าร้อยละ 7.68 และการประกันภัยรถยนต์มีค่าต่ำที่สุด คือร้อยละ 6.70 ซึ่งผลต่างของทั้งสองอัตราส่วนนี้แสดงว่าถ้าหากบริษัทรับประกันภัยโดยตรงแล้วมีการนำไปประกันต่อออก บริษัทจะมีผลกำไรจากการเอาประกันภัยต่อ และเมื่อพิจารณาความคู่กับอัตราค่าสินไหมจ่ายต่อเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้(Loss Ratio) จะพบความสัมพันธ์โดยตรง การประกันภัยประเภทใดที่มีกำไรมาก (หมายถึงค่าLoss Ratio ต่ำ) ส่วนต่างของอัตราส่วนค่าพาหนะรับจากการประกันต่อต่อเบี้ยประกัน กับอัตราส่วนค่าพาหนะจ่ายจากการรับประกันภัยโดยตรงต่อเบี้ยประกันภัยรับโดยตรงมักมีค่าสูง ซึ่งจะส่งผลให้บริษัททำประกันภัยต่อออกเป็นจำนวนมากขึ้นด้วย นั่นแสดงว่าบริษัทเก็บความเสี่ยงภัยไว้เองต่ำ(อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิต่อเบี้ยประกันภัยรับโดยตรง) ในทางตรงกันข้ามการประกันภัยชนิดใดที่มีกำไรน้อยหรือขาดทุน ก็จะมีส่วนต่างค่าพาหนะจ่ายของการรับประกันภัยโดยตรงต่ำด้วย แสดงว่าบริษัทเก็บความเสี่ยงภัยไว้เองสูง ซึ่งลักษณะโครงสร้างในการดำเนินงานโดยรวมของธุรกิจประกันวินาศภัยนี้ จะมีแนวโน้มที่คล้ายคลึงกัน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533-2537

ตารางที่ 3.8 แสดง อัตราส่วนค่าบำเหน็จจ่ายจากการรับประกันภัย(Paid For Reinsurance Assumed) ต่อ เบี้ยประกันภัยส่งยก(Premiums Ceded) ของธุรกิจประกันวินาศภัย ระหว่างปี พ.ศ.2533-2537 โดย จำแนกตามประเภทของการรับประกันภัย

ปี พ.ศ.	ประเภทของการรับประกันภัย			
	อัตรากำไร	ภัยทางทะเลและขนส่ง	รถยนต์	เบ็ดเตล็ด
2533	36.86	24.13	22.95	22.03
2534	37.96	24.43	25.42	21.47
2535	37.19	23.33	20.25	23.97
2536	38.38	20.56	21.21	20.19
2537	38.09	22.29	20.27	18.85

ที่มา : คำนวณจากรายงานธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย กรมการประกันภัย

6. อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ(NET PREMIUMS WRITTEN)ต่อส่วนเกินจากสินทรัพย์ และหนี้สิน(SURPLUS) เป็นอัตราส่วนที่สะท้อนถึงสภาพความมั่นคงโดยรวมของธุรกิจ โดยพิจารณาจาก ทุกประเภทของการรับประกันภัย เพื่อจะพิจารณาว่าลักษณะภาพรวมของธุรกิจนั้นเป็นอย่างไร มีความมั่นคงมากน้อยเพียงไร ทั้งนี้เนื่องจากสภาพความมั่นคงของธุรกิจจะต้องพิจารณาจากผลการรับประกันภัย รวมทุกประเภท จากตารางที่ 3.9 จะพบว่า ในปี พ.ศ.2533 อัตราส่วนนี้มีค่าสูงที่สุด คือมีค่า 1.22 ซึ่งหมายความว่า บริษัทมีการรับเสี่ยงภัยไว้เป็น 1.22 เท่าของค่าเงินกองทุน ซึ่งจัดว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ เนื่องจากค่ามาตรฐานของอัตราส่วนนี้มีค่าอยู่ระหว่าง 200 %- 330 % ในขณะที่ ปี พ.ศ.2534-2536 นั้น ค่าอัตราส่วนดังกล่าวมีค่าต่ำกว่า 1.00 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าธุรกิจมีการเก็บเงินกองทุนมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ อัตราส่วนดังกล่าวมีค่าต่ำลง

ตารางที่ 3.9 แสดงอัตราส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ (Net Premiums Written) ต่อส่วนเกิน
จากสินทรัพย์และหนี้สิน(Surplus) ของธุรกิจประกันวินาศภัยระหว่างปี พ.ศ.2533-2537

ปีพ.ศ.	เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	ส่วนเกินจากสินทรัพย์และหนี้สิน	P/S RATIO
2533	12,080	9,882	1.22
2534	14,170	16,236	0.87
2535	18,487	20,963	0.88
2536	28,167	32,896	0.86
2537	34,597	33,885	1.02
เฉลี่ย	21,500.20	22,772.20	0.944

ที่มา : จำนวนจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลทางสถิติเบื้องต้นของธุรกิจประกันวินาศภัย โดยการวิเคราะห์อัตราส่วน

ในการศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจประกันวินาศภัยนั้น ตัวอย่างของข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาจะประกอบด้วย: ข้อมูลของทุกบริษัทในธุรกิจประกันวินาศภัย โดยทุกบริษัทแต่ละบริษัทมีขนาดต่างๆ กันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นในการศึกษาขั้นแรกจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเบื้องต้น เพื่อที่จะให้เห็นภาพรวมของธุรกิจ โดยการใช้อัตราส่วน(Ratio Analysis)

การวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนจำนวน 8 อัตราส่วนนี้ทางสถาบัน ISI ได้จัดทำค่าอัตราส่วนมาตรฐานหลัก จำนวนทั้งหมด 8 อัตราส่วน ดังนั้นเราจะวิเคราะห์อัตราส่วนโดยใช้อัตราส่วนค่ามาตรฐานของทาง ISI เป็นเกณฑ์และวิเคราะห์เปรียบเทียบ 5 ปี คือ 2533-2537 ซึ่งจะทำได้ภาพรวมของผลการดำเนินงานของบริษัทประกันวินาศภัยทั้งหมด โดยเปรียบเทียบทั้ง 5 ปี ซึ่งจะทำให้ข้อสรุปนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าการวิเคราะห์เพียง 1 ปี โดยในการวิเคราะห์อัตราส่วนทั้งหมด 8 อัตราส่วน เป็นดังนี้

1. เบี้ยประกันภัยรับสุทธิต่อเงินกองทุนของบริษัท อัตราส่วนนี้เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงสภาพความเสี่ยงภัยที่บริษัทแบกรับอยู่ เมื่อเปรียบเทียบกับเงินกองทุนของบริษัท โดยที่ค่ามาตรฐานของทางสถาบัน ISI ได้กำหนดไว้ว่าไม่ควรเกิน 200 % - 330 % โดยที่อัตราส่วนนี้จะขึ้นอยู่กับขนาดของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิของแต่ละบริษัท ถ้าทางบริษัทได้มีการดำรงเงินกองทุนมีขนาดค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ก็จะทำให้บริษัทนั้นมีความมั่นใจได้ว่า ถ้าหากเกิดความเสียหายต่อความเสียหายที่บริษัทรับประกันไว้ ก็จะไม่ทำให้ฐานะทางการเงินของบริษัทกระทบกระเทือนหรืออาจกล่าวได้ว่า ถ้าบริษัทใดมีเงินกองทุนต่ำก็จะมีค่าอัตราส่วนนี้ค่อนข้างใหญ่ หรือบริษัทใดที่มีนโยบายการขยายงานรับประกันภัยมาก อัตราส่วนนี้ก็จะเพิ่มมากขึ้นแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามถ้าบริษัทใดมีเงินกองทุนติดลบ กล่าวคือมีหนี้สินรวมสูงกว่าทรัพย์สินรวมตามราคาประเมินในประกาศของกระทรวงพาณิชย์ ก็จะส่งผลให้อัตราส่วนนี้มีค่าติดลบ ซึ่งจะเป็นการแสดงถึงความเสี่ยงภัยของบริษัทมีสูงมากกว่าบริษัทอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากการมีเงินกองทุนติดลบนั่นเอง

จากการศึกษาถึงบริษัทประกันวินาศภัยจากตัวอย่างทั้งหมด 61 บริษัท เมื่อวิเคราะห์รวมทั้งอุตสาหกรรม พบว่าในปี 2533 จำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานมีทั้งสิ้น 24 บริษัท คิดเป็น สัดส่วนที่สูงที่สุดถึงร้อยละ 39.34 และจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานมีจำนวนลดลงเรื่อย ๆ เหลือจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานเพียง 15 บริษัท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.59 ในปี 2533-2537 ตามลำดับ หรืออาจกล่าวได้ว่าเมื่อระยะเวลาผ่านไปแต่ละบริษัทมีแนวโน้มที่จะได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น(ตารางที่ 3.10) ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากการที่ใน พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 มาตรา 27 ระบุไว้ว่า บริษัทประกันภัยแต่ละบริษัทจะต้องมีการสำรองเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของเบี้ยประกันภัยรับ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่า 30 ล้านบาท

เมื่อวิเคราะห์โดยแบ่งบริษัทที่รับประกันภัยออกเป็นกลุ่มบริษัทขนาดเล็ก ซึ่งสามารถจำแนกโดยใช้เกณฑ์ขนาดเบี้ยประกันภัยรับ พบว่าจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานนั้นมีเพียง 2 บริษัท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.50 ในปี 2534 2536 และ 2537 จากจำนวนบริษัทในกลุ่มทั้งสิ้น 16 บริษัท เนื่องจากว่าเบี้ยประกันภัยรับของ

แต่ละบริษัทมีไม่มากนัก แต่เมื่อจำแนกโดยขนาดของเงินกองทุน พบว่าจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานนั้นมีสูงถึง 18-21 บริษัทจากจำนวนบริษัทในกลุ่มทั้งสิ้น 31 บริษัท เนื่องจากว่าเงินกองทุนของแต่ละบริษัทมีไม่มากนัก แต่บริษัทดังกล่าวกลับมีการรับงานมากกว่าเงินกองทุนของแต่ละบริษัทซึ่งมีไม่มากนัก(เมื่อเปรียบเทียบกับรวบรวมทุกประเภทมีมูลค่าสูงกว่าเงินกองทุน) ซึ่งบริษัทในกลุ่มนี้จัดได้ว่ามีความเสี่ยงค่อนข้างสูง จึงมักเป็นบริษัทที่มีการรับประกันภัยรถยนต์เป็นจำนวนมากๆ โดยพบว่าในปี 2533 สัดส่วนของบริษัทที่ไม่มั่นคงมีสูงถึง ร้อยละ 77.78 (จำนวน 21 บริษัทจากจำนวนในกลุ่มทั้งหมด 27 บริษัท) ในขณะที่ในปี 2537 สัดส่วนของบริษัทที่ไม่มั่นคงมีจำนวนลดลงเหลือเพียง 61.86 78 (จำนวน 14 บริษัทจากจำนวนในกลุ่มทั้งหมด 27 บริษัท)

เมื่อวิเคราะห์โดยแบ่งบริษัทที่รับประกันภัยออกเป็นกลุ่มบริษัทขนาดกลาง ซึ่งสามารถจำแนกโดยการใช้อัตราขนาดเบี้ยประกันภัยรับ พบว่าจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานในปี 2534 และ 2535 นั้นมีจำนวนเท่ากันคือ 7 บริษัทจากจำนวนบริษัทในกลุ่มทั้งสิ้น 17 บริษัท (คิดเป็นร้อยละ 41.18) แต่เมื่อจำแนกโดยขนาดของเงินกองทุน พบว่าจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานในปี 2534 นั้นมีเพียง 1 บริษัทจากจำนวนบริษัทในกลุ่มทั้งสิ้น 19 บริษัท (คิดเป็นร้อยละ 5.26)

เมื่อวิเคราะห์โดยแบ่งบริษัทที่รับประกันภัยออกเป็นกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถจำแนกโดยการใช้อัตราจำแนกโดยขนาดเบี้ยประกันภัยรับ พบว่าจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานนั้นมีจำนวนทั้งสิ้น 14 บริษัทจากจำนวนบริษัทในกลุ่มทั้งสิ้น 27 บริษัท (ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50) เนื่องจากว่าเบี้ยประกันภัยรับของแต่ละบริษัทมีมูลค่ามากแต่ในขณะเดียวกันมูลค่าของเงินกองทุนก็มีมากด้วย ในทำนองเดียวกันการจำแนกโดยขนาดของเงินกองทุน พบว่าจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานในปี 2533 นั้นมีเพียง 1 บริษัท(คิดเป็นร้อยละ 6.67) จากจำนวนบริษัทในกลุ่มทั้งสิ้น 12 บริษัท ในขณะที่ในปี 2534-2537 ไม่มีบริษัทที่ประสบกับปัญหาความไม่มั่นคง เนื่องจากว่าเงินกองทุนของแต่ละบริษัทมีสูง จึงส่งผลให้แต่ละบริษัทมีค่าอัตราส่วนนี้ค่อนข้างต่ำจากกล่าวได้ว่ามีความมั่นคงค่อนข้างมาก

ตารางที่ 3.10 แสดงถึงจำนวนบริษัทที่มีอัตราส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิต่อเงินกองทุนที่ไม่ได้มาตรฐาน (มีค่าอยู่นอกช่วง 200 % - 330 %)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มบริษัท	2533	2534	2535	2536	2537
1. รวมทั้งหมด	24 (39.34)	19 (31.15)	19 (31.15)	14 (22.95)	15 (24.59)
2. กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก					
- จำนวนโดยเบี่ยงประกัน	3 (18.75)	2 (12.5)	4 (25.0)	2 (12.5)	2 (12.5)
- จำนวนโดยเงินกองทุน	21 (77.78)	18 (66.67)	18 (66.67)	12 (44.44)	14 (51.85)
3. กลุ่มบริษัทขนาดกลาง					
- จำนวนโดยเบี่ยงประกัน	8 (47.06)	7 (41.18)	7 (41.18)	4 (23.53)	5 (29.41)
- จำนวนโดยเงินกองทุน	3 (15.79)	1 (5.26)	2 (10.52)	3 (15.79)	2 (10.52)
4. กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่					
- จำนวนโดยเบี่ยงประกัน	14 (59.0)	11 (39.29)	9 (32.14)	9 (32.14)	9 (32.14)
- จำนวนโดยเงินกองทุน	1 (6.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)

ที่มา : คำนวณจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย

ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

เมื่อพิจารณาต่อไปอีกว่า บริษัทประกันวินาศภัยที่มีอัตราส่วนเบี่ยงประกันภัยรับสุทธิต่อเงินกองทุน ที่ไม่ได้มาตรฐานนั้น ระดับความรุนแรงของความไม่ได้มาตรฐานแตกต่างกันอย่างไรกันนั้น พบว่าเมื่อพิจารณา รวมทั้งอุตสาหกรรม จะพบว่าส่วนมากแล้ว ค่าอัตราส่วนที่ไม่ได้มาตรฐานนั้น จะอยู่ในช่วงต่ำกว่าศูนย์ ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัทที่มีนโยบายเน้นการรับประกันภัยทางด้านรถยนต์ มักจะมีค่าเงินกองทุนที่ต่ำกว่าศูนย์ และเมื่อพิจารณาโดยจำนวนบริษัทเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ จะพบว่าได้ผลสอดคล้องกับการวิเคราะห์รวมทั้งอุตสาหกรรม (สามารถพิจารณาได้ในตารางท้ายภาคผนวก-ก)

บริษัทที่มีอัตราส่วนเบี่ยงประกันภัยรับสุทธิต่อเงินกองทุนที่ไม่ได้มาตรฐานนั้น ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับที่รุนแรงมาก ทั้งนี้เพราะการมีอัตราส่วนที่มากกว่า 1000 % นั้น หมายความว่า บริษัทมีการรับประกันภัยเกินกว่าเงินกองทุนเกินกว่า 3 เท่าตัว ดังนั้นบริษัทบริษัทจะมีความเสี่ยงต่อการที่ฐานะการเงินจะอยู่ในขั้นอันตราย ยิ่งในกรณีที่อัตราส่วนนี้มีค่าติดลบ ความรุนแรงจะมีมากกว่ากรณีที่มีอัตราส่วนนี้มีค่าเกินกว่า 1000 %

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาบริษัทที่มีอัตราส่วนที่ไม่ได้มาตรฐานในปีหนึ่งแล้ว สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นจนอยู่ในเกณฑ์ที่มาตรฐานได้นั้นปรากฏว่ามีน้อยมาก ส่วนมากยังจะมีอัตราส่วนนี้ไม่ได้มาตรฐานต่อเนื่องข้ามปีได้อีก(สามารถพิจารณาได้จากภาคผนวก-ก) ปรากฏจะวิเคราะห์รวมทั้งอุตสาหกรรม กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ยกเว้นกลุ่มบริษัทที่ใช้มูลค่าของเงินกองทุนเป็นเกณฑ์ในการจำแนก

2. อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ(Growth Rate) บริษัทที่มีการดำเนินงานอย่างปกติก็ควรที่จะมีอัตราการเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ เพราะหากอัตราการเติบโตที่สม่ำเสมอ เพราะหากอัตราการเจริญสูงอาจทำให้ขาดเงินกองทุนได้ เนื่องจากเบี้ยประกันภัยรับสุทธินั้นเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงที่บริษัทรับได้ ถ้าหากความเสี่ยงของกิจการเพิ่มขึ้น ก็อาจมีการเพิ่มเงินกองทุนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน แต่ในบางครั้งบริษัทประกันภัยอาจมีอัตราการเจริญเติบโตที่ติดลบได้ แต่ไม่ต่อเนื่องหรือรุนแรง เพราะการที่เป็นเช่นนั้น ก็เป็นการบ่งบอกถึงการดำเนินงานของบริษัทนั้นผิดพลาดได้ ทางสถาบัน ISI ได้กำหนดค่ามาตรฐานว่าอัตราส่วนนี้ควรอยู่ในช่วงระหว่าง -25% ถึง +25% ปรากฏว่าในระหว่างปี 2533-2537 (ตารางที่ 3.11)

ตารางที่ 3.11 แสดงจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยที่มีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิที่มีค่าเป็นบวกและเป็นลบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทิศทางของการเจริญเติบโต	2533-2534	2534-2535	2535-2536	2536-2537
1. รวมทั้งหมด				
- เป็นบวก	55	59	59	55
- เป็นลบ	6	2	2	6
รวม	61	61	61	61
2. กลุ่มบริษัทที่มีขนาดเล็ก				
2.1 จำนวนโดยเฉลี่ยประกันภัย				
- เป็นบวก	15	16	14	14
- เป็นลบ	1	0	2	2
รวม	16	16	16	16
2.2 จำนวนโดยเงินกองทุน				
- เป็นบวก	27	29	30	28
- เป็นลบ	4	2	1	3
รวม	31	31	31	31
3. กลุ่มบริษัทที่มีขนาดกลาง				
3.1 จำนวนโดยเฉลี่ยประกันภัย				
- เป็นบวก	15	16	18	16
- เป็นลบ	3	2	0	2
รวม	18	18	18	18
3.2 จำนวนโดยเงินกองทุน				
- เป็นบวก	16	18	17	18
- เป็นลบ	2	0	1	0
รวม	18	18	18	18
4. กลุ่มบริษัทที่มีขนาดเล็ก				
4.1 จำนวนโดยเฉลี่ยประกันภัย				
- เป็นบวก	25	27	27	26
- เป็นลบ	2	0	0	1
รวม	27	27	27	27

ทิศทางของการเจริญเติบโต	2533-2534	2534-2535	2535-2536	2536-2537
4.2 จำแนกโดยเงินกองทุน				
- เป็นบวก	10	12	12	10
- เป็นลบ	2	0	0	2
รวม	12	12	12	12

ที่มา : จำนวนจากการรายงานธุรกิจประจำปี กรมการประกันภัย

จากตารางที่ 3.11 จะพบว่าบริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่เน้นการเจริญเติบโตของบริษัท เมื่อพิจารณารวมทั้งอุตสาหกรรมพบว่า บริษัทส่วนมากจะมีอัตราการเจริญเติบโตที่เป็นบวก โดยเฉลี่ยแล้วในช่วงปี 2533-2537 จำนวนบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่างมีอัตราการเจริญเติบโตที่เป็นบวกถึง 90 % แต่เมื่อพิจารณาโดยการจำแนกการวิเคราะห์หรือออกเป็นขนาดต่างๆ พบว่ากลุ่มบริษัทขนาดเล็กจะมีอัตราการเจริญเติบโตที่เป็นบวกโดยเฉลี่ยสูงถึง 92 % ไม่ว่าจะจำแนกโดยเบี้ยประกันภัยหรือเงินกองทุนก็ตาม ในขณะที่กลุ่มบริษัทขนาดกลาง จะมีอัตราการเจริญเติบโตที่เป็นบวกโดยเฉลี่ยสูงถึง 90 % และ 96 % เมื่อจำแนกโดยเบี้ยประกันภัยหรือเงินกองทุนตามลำดับ ในทำนองเดียวกันเมื่อพิจารณากลุ่มบริษัทที่มีขนาดใหญ่ พบว่าอัตราการเจริญเติบโตที่เป็นบวกโดยเฉลี่ยสูงถึง 97 % เมื่อจำแนกโดยเบี้ยประกันภัยหรือเงินกองทุนตามลำดับ

จากการพิจารณาบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่าง ทั้งหมด 61 บริษัทที่มีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ไม่ได้มาตรฐาน(ตารางที่ 3.12)

เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวมทั้งอุตสาหกรรมพบว่า ในปี 2533-2534 จำนวนบริษัทที่มีอัตราส่วนดังกล่าวที่ไม่ได้มาตรฐานมีจำนวนสูงถึง 39 บริษัท(คิดเป็นร้อยละ 63.93) แต่ในปี 2536-2537 มีจำนวนลดลงเหลือ 29 บริษัท(คิดเป็นร้อยละ 47.54) แต่หากพิจารณาแยกตามขนาดของธุรกิจ พบว่าในกลุ่มบริษัทขนาดเล็กที่ใช้เบี้ยประกันภัยจำแนกนั้น จากปี 2533-2537 จำนวนบริษัทที่มีความไม่มั่นคงมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ(ร้อยละ 68.76 62.5 43.76 และ 31.25 ตามลำดับ) ในขณะที่หากจำแนกขนาดของธุรกิจด้วยมูลค่าของเงินกองทุน พบว่าในปี 2533-2535 มีแนวโน้มลดลง (จากร้อยละ 59.26 เป็น 48.15)แต่จากปี 2536-2537 กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (จากร้อยละ 44.44 เป็น 62.96)

เมื่อพิจารณาในกลุ่มธุรกิจขนาดกลาง พบว่าในกลุ่มบริษัทขนาดเล็กที่ใช้เบี้ยประกันภัยจำแนกนั้น จากปี 2533-2536 จำนวนบริษัทที่มีความไม่มั่นคง มีแนวโน้มลดลง (จากร้อยละ 70.59 เป็น 23.53) ในขณะที่ในปี 2536-2537 จำนวนบริษัทที่มีความไม่มั่นคง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 23.53 เป็น 64.71 และเมื่อพิจารณาในธุรกิจขนาดใหญ่ที่จำแนกโดยทั้งเบี้ยประกันภัยรับ พบว่า จากปี 2533-2535 จำนวนบริษัทที่มีความไม่มั่นคง มีแนวโน้มลดลง (จากร้อยละ 64.29 เป็น 21.43) ในขณะที่ในปี 2536-2537 จำนวนบริษัทที่มี

ความไม่มั่นคง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น(จากร้อยละ 21.43 เป็น 40.43) หากเมื่อพิจารณาบริษัทขนาดใหญ่ที่จำแนก
 ด้วยเงินกองทุนนั้นมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ที่จำแนกด้วยเบี้ยประกันภัยรับ

ตารางที่ 3.12 แสดงจำนวนบริษัท ประกันวินาศภัยตัวกลางที่มีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของเบี้ย
 ประกันภัยรับสุทธิไม่ได้มาตรฐาน (มีค่าอัตราส่วนอยู่นอกช่วง +/-25%)

กลุ่มบริษัท	2533-2534	2534-2535	2535-2536	2536-2537
1. รวมทั้งหมด	39 (63.93)	27 (44.26)	19 (31.15)	29 (47.54)
2. กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก				
- จำแนกโดยเบี้ยประกัน	11 (68.75)	10 (62.5)	7 (43.75)	5 (31.25)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	16 (59.26)	13 (48.15)	12 (44.44)	17 (62.96)
3. กลุ่มบริษัทขนาดกลาง				
- จำแนกโดยเบี้ยประกัน	12 (70.59)	9 (62.94)	4 (23.53)	11 (64.71)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	12 (63.16)	11 (57.89)	6 (31.58)	8 (42.10)
4. กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่				
- จำแนกโดยเบี้ยประกัน	18 (64.29)	6 (21.43)	9 (32.14)	13 (46.43)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	10 (66.67)	3 (20.00)	2 (13.33)	4 (26.66)

ที่มา : คำนวณจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย

ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

จากการพิจารณาบริษัทที่มีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิที่ไม่ได้มาตรฐาน
 เมื่อจำแนกว่าบริษัทใดมีระดับความรุนแรง ของการไม่ได้มาตรฐานในระดับใดแล้ว (ผลการจำแนกสามารถ
 พิจารณาในภาคผนวก-ก) เมื่อพิจารณารวมทั้งอุตสาหกรรมพบว่าบริษัทที่รับประกันภัยที่มีปัญหาส่วนมากจะมี
 อัตราการเจริญเติบโตที่ค่อนข้างสูง กล่าวคือมีอัตราการเจริญเติบโตสูงกว่ามาตรฐานถึงกว่า 3 เท่าตัว ทั้งนี้
 เนื่องมาจากการขยายส่วนแบ่งตลาดของแต่ละบริษัท ประกอบกับการสนับสนุนจากรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบาย
 การเปิดเสรีและการยื่นขอใบอนุญาตประกอบการรายใหม่ ส่งผลให้แต่ละบริษัทมีการตื่นตัวขยายงานเพื่อรองรับ
 สถานการณ์การเติบโตที่ตามมา ในขณะที่จะมีบริษัทประกันภัยเพียงจำนวนไม่ถึง ร้อยละ 4 ที่มีอัตราการเจริญเติบโต
 ที่เป็นลบ

3. อัตราส่วนเบี่ยงแปรกันภัยรับสุทธิต่อเบี่ยงแปรกันภัยรับทั้งหมด หรือคืออัตราส่วนการรับเสี่ยงภัยไว้เอง(Retention Ratio) โดยปกติบริษัทประกันวินาศภัยขนาดเล็กหรือบริษัทที่เพิ่งเริ่มดำเนินงานใหม่ๆ มักจะมีการพึ่งพาการประกันภัยต่อค่อนข้างสูง เนื่องจากจากเงินกองทุนที่ต่ำและยังมีประสบการณ์ไม่สูงมากนัก ถ้าหากมีการรับเสี่ยงภัยไว้เองเกินมูลค่ามากๆ อาจทำให้ขาดทุนจนเกิดการล้มละลายได้ แต่ถ้ระยะเวลาผ่านไป มีประสบการณ์มากขึ้น ก็อาจจะเพิ่มอัตราส่วนนี้ให้มากขึ้น เพราะจะทำให้รายได้ของบริษัทเพิ่ม รวมทั้งทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรด้วย และถ้าหากเกิดวิกฤตการณ์ในด้านตลาดการประกันภัยต่อ ก็จะส่งผลกระทบต่อที่เกี่ยวกับบริษัทมีน้อย ทางสถาบัน ISI ได้กำหนดมาตรฐานว่าควรมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 60

จากการพิจารณาจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่าง 61 บริษัทที่มีอัตราส่วนการรับเสี่ยงภัยไว้เองที่ไม่ได้มาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 3.13

ตารางที่ 3.13 แสดงจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่างที่มีอัตราส่วนเบี่ยงแปรกันภัยรับสุทธิต่อเบี่ยงแปรกันภัยรับทั้งหมด ที่ไม่ได้มาตรฐาน (มีค่ามากกว่า 60 %)

ปี	2533	2534	2535	2536	2537
1. รวมทั้งหมด	22 (36.07)	19 (31.16)	15 (24.69)	20 (32.79)	16 (26.23)
2. กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก					
- จำนวนโดยเบี่ยงแปรกัน	12 (75.00)	10 (62.50)	8 (50.00)	10 (62.50)	10 (62.50)
- จำนวนโดยเงินกองทุน	7 (26.93)	6 (22.22)	5 (18.52)	6 (22.22)	6 (22.22)
3. กลุ่มบริษัทขนาดกลาง					
- จำนวนโดยเบี่ยงแปรกัน	6 (35.30)	5 (29.41)	3 (17.65)	5 (29.41)	3 (17.65)
- จำนวนโดยเงินกองทุน	11 (57.89)	9 (47.37)	8 (42.10)	10 (52.63)	9 (47.37)
4. กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่					
- จำนวนโดยเบี่ยงแปรกัน	4 (14.29)	4 (14.29)	3 (10.71)	4 (14.29)	4 (14.29)
- จำนวนโดยเงินกองทุน	5 (33.33)	4 (26.67)	3 (20.00)	4 (26.67)	4 (26.67)

ที่มา : จำนวนจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย

ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 3.13 เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวมทั้งอุตสาหกรรม ตลอดช่วงปี 2533-2537 พบว่า จำนวนบริษัทที่ไม่มั่นคงมีสัดส่วน ไม่แตกต่างกันมากนัก (ค่าสัดส่วนอยู่ระหว่าง 24.69 ถึง 36.07) ในขณะที่หากวิเคราะห์ในกลุ่มบริษัทที่มีขนาดเล็กที่จำนวนด้วยเบี่ยงแปรกันภัยรับพบว่า มีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 76

ในปี 2533 และมีสัดส่วนร้อยละ 62.6 ในปี 2534 2537 และ 2537 หากพิจารณาในกลุ่มบริษัทที่มีขนาดเล็กที่ใช้มูลค่าของเงินกองทุนเป็นตัวจำแนก กลับมีสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ อยู่ระหว่างร้อยละ 18.62 ถึง 25.93

เมื่อวิเคราะห์ในกลุ่มบริษัทขนาดกลางที่จำแนกด้วยเบี้ยประกันภัยรับ พบว่าสัดส่วนของบริษัทที่มีความไม่มั่นคงมีจำนวนไม่สูงมากนัก มีค่าอยู่ระหว่าง 17.65 ถึง 36.30 (จำนวน 3-6 บริษัทจากจำนวนทั้งหมด 17 บริษัท) หากใช้เกณฑ์มูลค่าของเงินกองทุนจำแนกพบว่าสัดส่วนดังกล่าวมีค่อนข้างสูงโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 50

เมื่อพิจารณาในกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ ซึ่งใช้วิธีการจำแนกด้วยเบี้ยประกันภัยรับ พบว่าสัดส่วนดังกล่าวมีค่อนข้างต่ำ (ค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 10.71 ถึง 14.29) แต่เมื่อจำแนกด้วยมูลค่าของเงินกองทุน พบว่าจำนวนบริษัทที่ไม่มั่นคงสัดส่วนดังกล่าวมีค่าสูงขึ้นเล็กน้อย ในปี 2533 มีค่าร้อยละ 33.33 ในขณะที่ ในปี 2536-2537 มีค่าร้อยละ 14.29 ซึ่งอาจเนื่องมาจากแต่ละบริษัทมีนโยบายการรับงานประกันรถยนต์ที่เพิ่มสูงขึ้น เพราะการรับประกันภัยรถยนต์จะมีการเอาประกันภัยที่น้อยมาก

เมื่อพิจารณาในการออกนอกเขตมาตรฐาน พบว่ามีการกระจายตัวค่อนข้างมาก ไม่ว่าจะวิเคราะห์รวมทั้งอุตสาหกรรม หรือจำแนกการวิเคราะห์ออกตามขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้วยวิธีการจำแนกด้วยเบี้ยประกันภัยรับรวมทุกประเภทและเงินกองทุน (พิจารณาได้จากตารางในภาคผนวก-ก)

4. อัตราส่วนเงินสำรองทางเทคนิคต่อสินทรัพย์สภาพคล่อง เป็นดัชนีที่ชี้ว่าบริษัทประกันภัยดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไว้เพียงพอต่อภาระความผูกพันตามกรมธรรม์หรือไม่ เพราะเงินสำรองเชิงเทคนิคก็คือมูลค่าที่บริษัทคาดว่าจะต้องจ่ายเป็นค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถือกรมธรรม์ภายในระยะเวลา 1 ปี พง ISI ได้กำหนดค่ามาตรฐานควรจะต้องต่ำกว่า 100 % นั่นคือบริษัทควรมีสินทรัพย์สภาพคล่องไม่น้อยกว่าเงินสำรองทางเทคนิค

จากการพิจารณาบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่างไม่ว่าจะวิเคราะห์รวมทั้งอุตสาหกรรม หรือวิเคราะห์โดยจำแนกเป็นกลุ่มบริษัทที่มีขนาดต่างๆ พบว่าบริษัทประกันวินาศภัยที่ไม่ได้มาตรฐานมีไม่เกิน 2 บริษัท (ตารางที่ 3.14) ในแต่ละปีในทั้งอุตสาหกรรม ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการเข้มงวดที่รัฐบาลให้มีการสำรองเงิน

นั่นเอง

ตารางที่ 3.14 แสดงจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่าง ที่มีอัตราส่วนเงินสำรองทางเทคนิคต่อสินทรัพย์ประเภทต่อประเภทที่ไม่ได้มาตรฐาน (มีค่าอัตราส่วน มากกว่า 100 %)

ปี	2533	2534	2535	2536	2537
1. รวมทั้งหมด	2 (3.28)	1 (1.64)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
2. กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก					
- จำนวนโดยเบี้ยประกัน	1 (6.25)	1 (6.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
- จำนวนโดยเงินกองทุน	2 (7.41)	1 (3.70)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
3. กลุ่มบริษัทขนาดกลาง					
- จำนวนโดยเบี้ยประกัน	1 (5.88)	1 (5.88)	1 (5.88)	0 (0.00)	0 (0.00)
- จำนวนโดยเงินกองทุน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
4. กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่					
- จำนวนโดยเบี้ยประกัน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
- จำนวนโดยเงินกองทุน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)

ที่มา : จำนวนจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย
ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

5. อัตราส่วนกำไรจากการรับประกันภัยต่อความเสียหายสุทธิจากการลงทุน อัตราส่วนนี้ บริษัทที่ดีควรมีผลกำไรขาดทุนจากการเป็นผู้รับความเสี่ยงภัยไม่ได้นักเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้สุทธิจากการลงทุน เพราะถ้าหากยอดขาดทุนสูงเกินไป ก็จะทำให้บริษัทขาดเงินทุนที่จะนำไปขยายงานต่อไปและอาจจะต้องมีการงดจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นด้วย เป็นไปได้ที่บริษัทประกันวินาศภัยจะขาดทุนจากการรับประกันภัยแต่ผลการประกอบการโดยรวมยังมีกำไรอยู่ เนื่องจากการมีรายรับจากการลงทุนเข้ามาชดเชย ทาง ISI ได้กำหนดค่ามาตรฐานไม่ควรมีเกิน 25 %

ตารางที่ 3.15 แสดงการกระจายของบริษัทที่มีกำไรและขาดทุนจากการเป็นผู้รับความเสี่ยง

สถานภาพการประกอบการ	2533	2534	2535	2536	2537
1. รวมทั้งหมด					
- ขาดทุน	18 (29.51)	27 (44.26)	19 (31.14)	23 (37.70)	7 (11.47)
- กำไร	43 (70.49)	34 (55.74)	42 (68.86)	38 (62.30)	54 (88.52)
2. กลุ่มบริษัทที่มีขนาดเล็ก					
2.1 จำแนกโดยเฉลี่ยประกันภัยรับสุทธิ					
- ขาดทุน	8 (50.00)	10 (62.50)	10 (62.50)	8 (50.00)	2 (12.50)
- กำไร	8 (50.00)	6 (37.50)	6 (37.50)	8 (50.00)	14 (87.50)
2.2 จำแนกโดยเงินกองทุน					
- ขาดทุน	7 (25.93)	11 (40.74)	11 (40.74)	16 (59.26)	6 (22.22)
- กำไร	20 (74.07)	16 (59.26)	16 (59.26)	11 (40.74)	21 (77.78)
3. กลุ่มบริษัทที่มีขนาดกลาง					
3.1 จำแนกโดยเฉลี่ยประกันภัยรับสุทธิ					
- ขาดทุน	3 (17.65)	6 (35.29)	7 (41.18)	7 (41.18)	3 (17.65)
- กำไร	14 (82.35)	11 (64.71)	10 (58.82)	10 (58.82)	14 (82.35)
3.2 จำแนกโดยเงินกองทุน					
- ขาดทุน	6 (31.58)	7 (36.84)	8 (42.11)	6 (31.58)	2 (10.53)
- กำไร	13 (68.42)	5 (63.16)	11 (57.89)	13 (68.42)	17 (89.47)
4. กลุ่มบริษัทที่มีขนาดใหญ่					
4.1 จำแนกโดยเฉลี่ยประกันภัยรับสุทธิ					
- ขาดทุน	8 (28.57)	11 (39.29)	3 (10.71)	11 (39.29)	2 (7.14)
- กำไร	20 (71.43)	17 (60.71)	25 (89.29)	17 (61.71)	26 (92.86)
4.2 จำแนกโดยเงินกองทุน					
- ขาดทุน	6 (40.00)	5 (33.33)	2 (13.33)	2 (13.33)	1 (6.67)
- กำไร	9 (60.00)	10 (66.67)	13 (86.67)	13 (86.67)	11 (93.34)

ที่มา : คำนวณจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย

ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 3.15 จะพบว่าแนวโน้มจำนวนบริษัทที่มีผลประกอบการในฐานะที่เป็นผู้รับความเสี่ยงจะมีผลกำไรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าจะพิจารณารวมทั้งอุตสาหกรรมหรือพิจารณาจำแนกตามขนาดของบริษัท กล่าวคือขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้วยวิธีการจำแนกโดยเปรียบเทียบกำไรและเงินกองทุนก็ตามจะให้ผลเช่นเดียวกัน หากเมื่อพิจารณาบริษัทที่มีผลการระดมทุนนั้นเมื่อจำนวนเท่าไรก็ถึงที่ขาดทุนจนตกนอกเกณฑ์มาตรฐานของทาง ISI รวมทั้งระดับความรุนแรงของการขาดทุนได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.16 ตารางในภาคผนวก-ก ตามลำดับ

ตารางที่ 3.16 แสดงจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่าง ที่มีอัตราส่วนกำไรจากการรับประกันภัยต่อรายได้สุทธิจากการลงทุน ที่ไม่ได้มาตรฐาน (มีค่าอัตราส่วนมากกว่า 25 %)

ปี	2533	2534	2535	2536	2537
1. รวมทั้งหมด	13 (21.31)	18 (29.51)	14 (22.95)	16 (26.23)	15 (24.59)
2. กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก					
- จำแนกโดยกำไรประกันภัย	8 (50.00)	10 (62.50)	8 (50.00)	6 (37.50)	1 (6.25)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	7 (25.93)	11 (40.74)	7 (25.93)	9 (33.33)	5 (18.52)
3. กลุ่มบริษัทขนาดกลาง					
- จำแนกโดยเปรียบเทียบภัย	1 (5.88)	4 (23.53)	5 (29.41)	4 (23.53)	3 (17.65)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	4 (21.06)	6 (31.58)	7 (36.84)	5 (26.32)	0 (0.00)
4. กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่					
- จำแนกโดยเปรียบเทียบภัย	5 (17.86)	8 (21.43)	1 (3.57)	9 (32.14)	1 (3.57)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	2 (13.33)	2 (13.33)	0 (0.00)	2 (13.33)	1 (6.67)

ที่มา : คำนวณจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย

ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 3.16 จะพบว่าบริษัทที่ประสบผลการขาดทุนจากการเป็นผู้รับความเสี่ยง ส่วนใหญ่จะขาดทุนมากจนออกนอกเกณฑ์มาตรฐาน และเมื่อพิจารณาระดับความรุนแรง โดยพิจารณารวมทั้งอุตสาหกรรม พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นการขาดทุนที่มีปัญหารุนแรง กล่าวคือขาดทุนมากกว่า 100 % ถึงแม้ว่าบริษัทจะมีรายรับสุทธิจากการลงทุนมากก็ยังมีผลประกอบการโดยรวมที่ขาดทุน หากพิจารณาโดยจำแนกตามขนาดของบริษัท กล่าวคือขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้วยวิธีการจำแนกโดยเปรียบเทียบกำไรและเงินกองทุนก็ตามจะให้ผลเช่นเดียวกัน (สามารถพิจารณาตารางแสดงระดับความรุนแรงได้ในภาคผนวก-ก)

6. อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินลงทุนเฉลี่ย อัตราส่วนนี้คืออัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (Return On Equity Ratio) อัตราส่วนนี้เป็นมาตรวัดที่ต่อเนื่องจากอัตราส่วนที่ 5 หากบริษัทใดที่มีผลการรับประกันภัยขาดทุนก็อาจจะมีผลประกอบการโดยรวมที่กำไรได้ เนื่องจากมีรายได้สุทธิจากการลงทุน แต่บางบริษัทถึงแม้ว่าจะมีรายได้สุทธิจากการลงทุนมากเสริมก็ยังคงขาดทุนในผลประกอบการโดยรวม ทาง IRI ได้กำหนดค่ามาตรฐานของอัตราส่วนนี้ให้มีค่ามากกว่า 5 % ดังนั้นบางบริษัทที่มีอัตราส่วนนี้เป็นบวกและมีค่าต่ำกว่า 5 % ก็จะถูกจัดว่าอยู่นอกเขตมาตรฐาน

ตารางที่ 3.17 แสดงบริษัทที่มีอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินลงทุนเฉลี่ยที่เป็นบวกและลบ

ค่าของอัตราส่วน	2533	2534	2535	2536	2537
1. รวมทั้งหมด					
- เป็นบวก	54 (88.52)	53 (86.88)	43 (70.49)	48 (78.69)	52 (85.25)
- เป็นลบ	7 (11.48)	8 (13.12)	18 (29.51)	13 (21.31)	9 (14.76)
2. กลุ่มบริษัทที่มีขนาดเล็ก					
2.1 จำแนกโดยเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ					
- เป็นบวก	16 (100.0)	14 (87.50)	11 (68.75)	13 (81.25)	13 (81.25)
- เป็นลบ	0 (0.00)	2 (12.50)	5 (31.25)	3 (18.75)	3 (18.75)
2.2 จำแนกโดยเงินกองทุน					
- เป็นบวก	19 (70.37)	19 (70.37)	17 (62.96)	21 (77.78)	21 (77.78)
- เป็นลบ	8 (29.63)	8 (29.63)	10 (37.04)	6 (22.22)	6 (22.22)
3. กลุ่มบริษัทที่มีขนาดกลาง					
3.1 จำแนกโดยเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ					
- เป็นบวก	14 (82.35)	13 (76.47)	11 (64.71)	9 (52.94)	9 (52.94)
- เป็นลบ	3 (17.65)	4 (23.53)	6 (35.29)	8 (47.06)	8 (47.06)
3.2 จำแนกโดยเงินกองทุน					
- เป็นบวก	19 (100.0)	19 (100.0)	15 (78.95)	16 (84.21)	18 (94.74)
- เป็นลบ	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (21.05)	3 (15.79)	1 (5.26)

ค่าของอัตราส่วน	2533	2534	2535	2536	2537
4. กลุ่มบริษัทที่มีขนาดใหญ่					
4.1 จำแนกโดยเบี่ยงประกันภัยรับสุทธิ					
- เป็นบวก	22 (78.57)	25 (89.29)	20 (71.43)	20 (71.43)	24 (85.71)
- เป็นลบ	6 (21.43)	3 (10.71)	8 (28.57)	8 (28.57)	4 (14.29)
4.2 จำแนกโดยเงินกองทุน					
- เป็นบวก	14 (93.33)	15 (100.0)	12 (80.00)	14 (93.33)	15 (100.0)
- เป็นลบ	1 (6.67)	0 (0.00)	3 (20.00)	1 (6.67)	0 (0.00)

ที่มา : คำนวณจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย

ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

ตารางที่ 3.18 แสดงจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่าง ที่มีอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินกองทุนเฉลี่ยที่ไม่ได้มาตรฐาน (มีค่าต่ำกว่า 5 %)

ปี	2533	2534	2535	2536	2537
1. รวมทั้งหมด	9 (14.75)	9 (14.75)	24 (39.34)	17 (27.87)	10(16.39)
2. กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก					
- จำแนกโดยเบี่ยงประกันภัย	2 (12.50)	2 (12.50)	7 (43.75)	7 (43.75)	3 (18.75)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	10 (37.04)	11 (40.74)	18 (66.87)	10 (37.04)	8 (29.63)
3. กลุ่มบริษัทขนาดกลาง					
- จำแนกโดยเบี่ยงประกันภัย	3 (17.65)	4 (23.53)	7 (41.12)	4 23.53)	3 (17.65)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	1 (5.26)	0 (0.00)	5 (26.32)	4 (21.06)	1 (5.26)
4. กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่					
- จำแนกโดยเบี่ยงประกันภัย	6 (21.43)	3 (10.71)	10 (35.71)	9 (32.14)	4 (14.29)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	2 (13.33)	0 (0.00)	3 (20.00)	3 (20.00)	0 (0.00)

ที่มา : คำนวณจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย

ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 3.17 และ 3.18 เมื่อพิจารณารวมทั้งอุตสาหกรรมพบว่าบริษัทส่วนมากจะมีกำไรจากการดำเนินงานและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ หากพิจารณาโดยจำแนกตามขนาดของบริษัท กล่าวคือขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้วยวิธีการจำแนกโดยเฉลี่ยประกันภัยและเงินกองทุนก็ตามจะให้ผลเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาถึงระดับความรุนแรงของการตกนกลงเกณฑ์มาตรฐาน (แสดงในภาคผนวก-ก) หากเมื่อพิจารณารวมทั้งอุตสาหกรรม พบว่าเป็นการขาดทุนในระดับที่ค่อนข้างรุนแรงมากเนื่องมาจากการขาดทุนส่วนใหญ่จะใกล้เคียง 50 % และสูงกว่า 50 % ของเงินกองทุน ซึ่งนับว่าเป็นระดับการขาดทุนที่สูงมาก ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากการดำรงเงินกองทุนที่ต่ำ ในขณะที่พิจารณาโดยจำแนกตามขนาดของบริษัท กล่าวคือขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้วยวิธีการจำแนกโดยเฉลี่ยประกันภัยและเงินกองทุนก็ตามจะให้ผลเช่นเดียวกัน

7. อัตราส่วนเงินสำรองอิสระต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ เงินสำรองอิสระในที่นี้หมายถึง ผลรวมของเงินสำรองทางเทคนิคและเงินกองทุน อัตราส่วนนี้เมื่อถ้าบริษัทใดมีเงินสำรองอิสระมากเมื่อเทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะทำให้บริษัทมีความมั่นคงค่อนข้างมากและมีความน่าเชื่อถือกว่ากรณีที่บริษัทจะมีเงินสำรองอิสระโดยเปรียบเทียบค่า ทาง ISI ได้กำหนดค่ามาตรฐานไม่ควรน้อยกว่า 150 %

ตารางที่ 3.19 แสดงจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่าง ที่มีอัตราส่วนเงินสำรองอิสระต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิที่ไม่ได้มาตรฐาน (มีค่าอัตราส่วนมากกว่า 150 %)

ปี	2533	2534	2535	2536	2537
1. รวมทั้งหมด	37 (60.66)	33 (54.10)	27 (44.26)	28 (45.90)	32 (52.46)
2. กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก					
- จำแนกโดยเฉลี่ยประกันภัย	7 (43.75)	5 (31.25)	3 (18.75)	2 (12.50)	2 (12.50)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	4 (14.81)	5 (18.52)	6 (22.22)	5 (18.52)	5 (18.52)
3. กลุ่มบริษัทขนาดกลาง					
- จำแนกโดยเฉลี่ยประกันภัย	12 (70.59)	10 (58.82)	5 (29.41)	8 (47.06)	9 (52.94)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	9 (47.36)	6 (31.58)	6 (31.58)	5 (26.32)	6 (31.58)
4. กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่					
- จำแนกโดยเฉลี่ยประกันภัย	20 (71.43)	19 (67.80)	17 (60.71)	18 (64.29)	19 (67.80)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	4 (26.67)	3 (20.00)	9 (60.00)	3 (20.00)	4 (26.67)

ที่มา : ตำราคำนวณจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย
ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 3.19 เมื่อพิจารณารวมทั้งอุตสาหกรรม พบว่าจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่างมีค่าอัตราส่วนดังกล่าวไม่ได้มาตรฐานโดยเฉลี่ย 5 ปี สูงถึงร้อยละ 61.47 แต่เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามขนาดของบริษัท กล่าวคือขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้วยวิธีการจำแนกโดยเปรียบเทียบกันจะให้ผลเช่นเดียวกัน กล่าวคือจะมีจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานเกินจำนวนมากกว่าครึ่ง หากเมื่อจำแนกตัวประกันภัย ในทางตรงกันข้ามหากจำแนกโดยการใช้เงินกองทุน จะมีจำนวนบริษัทที่ไม่ได้มาตรฐานไม่ถึงครึ่ง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจำแนกโดยการใช้เงินกองทุนนั้น ค่าของเงินสำรองอิสระเกิดจากผลรวมระหว่างเงินสำรองทางเทคนิคและเงินกองทุนนั่นเอง แต่เมื่อพิจารณาดังระดับความรุนแรงพบว่าส่วนมากแล้วอยู่ในระดับที่รุนแรงค่อนข้างมาก คือในช่วงต่ำกว่า 100 % ไม้ว่าจะพิจารณาทั้งอุตสาหกรรมหรือพิจารณาโดยการแบ่งเป็นกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กก็ตาม (สามารถพิจารณาได้จากตารางในภาคผนวก-ก)

8. อัตราส่วนเงินสำรองทางเทคนิคต่อเงินกองทุน อัตราส่วนนี้เป็นดัชนีที่ใช้วัดความเพียงพอของเงินสำรอง ทาง ISI ได้กำหนดค่ามาตรฐานของอัตราส่วนนี้ ไม่ควรมากเกิน 350 % บริษัทที่มีเงินกองทุนต่ำ อาจทำให้อัตราส่วนนี้มีค่าสูงเกิน 1000 % หรือมากกว่านั้น ในขณะเดียวกันบริษัทที่มีค่าของเงินกองทุนดีดลบบ ก็ส่งผลให้อัตราส่วนนี้มีค่าดีดลบบด้วย ในการนี้ที่อัตราส่วนนี้มีค่าดีดลบบ ทาง ISI ได้จัดอยู่นอกเกณฑ์มาตรฐานด้วย

ตารางที่ 3.20 แสดงจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่างที่มีอัตราส่วนเงินสำรองทางเทคนิคต่อเงินกองทุนที่ไม่ได้มาตรฐาน (ถ้าอัตราส่วนมีค่ามากกว่า 350 %)

ปี	2533	2534	2535	2536	2537
1. รวมทั้งหมด	20 (32.79)	11 (18.03)	16 (26.23)	13 (21.31)	11 (18.03)
2. กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก					
- จำแนกโดยเปรียบเทียบกันภัย	3 (18.76)	2 (12.50)	5 (31.25)	2 (12.50)	2 (12.50)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	20 (74.09)	11 (40.74)	8 (29.63)	10 (37.04)	10 (37.04)
3. กลุ่มบริษัทขนาดกลาง					
- จำแนกโดยเปรียบเทียบกันภัย	8 (47.06)	5 (29.41)	2 (11.76)	3 (17.65)	2 (11.76)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
4. กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่					
- จำแนกโดยเปรียบเทียบกันภัย	1 (3.67)	4 (14.29)	11 (39.29)	9 (32.14)	8 (28.67)
- จำแนกโดยเงินกองทุน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)

ที่มา : จำนวนจากรายงานธุรกิจประกันภัย กรมการประกันภัย

ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 3.20 แสดงบริษัทประกันวินาศภัยตัวอย่างที่มีอัตราส่วนนี้ไม่ได้มาตรฐาน หากเมื่อพิจารณาเริ่มที่อุตสาหกรรมพบว่า จำนวนบริษัทที่มีทำไม่ได้มาตรฐาน จะมีแนวโน้มลดลง และถ้าพิจารณาโดยการแบ่งเป็นกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จะพบว่ากลุ่มบริษัทขนาดเล็กที่จำแนกด้วยกองทุนนั้นจะมีจำนวนบริษัทที่มีค่าอัตราส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่ามาก ทั้งนี้เนื่องมาจากมูลค่าเงินกองทุนที่มีค่าต่ำ หรือมีค่าติดลบนั้นเอง แต่เมื่อพิจารณาในกลุ่มบริษัทที่มีขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่าการจำแนกขนาดของบริษัทโดยการใช้เกณฑ์เบี่ยงเบนภัยนั้น บริษัทในกลุ่มดังกล่าวมีค่าของอัตราส่วนนี้ไม่ได้มาตรฐานไม่มากนัก ในขณะที่การจำแนกบริษัทด้วยเงินกองทุนทั้งขนาดกลางและขนาดใหญ่ บริษัทที่อยู่ในกลุ่มดังกล่าว ไม่ประสบปัญหาความไม่มั่นคงแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาถึงระดับความรุนแรงของการออกนอกเกณฑ์มาตรฐาน(สามารถพิจารณาได้จากตารางในภาคผนวก-ก) จะพบว่า ในการพิจารณาทั้งอุตสาหกรรม ส่วนมากจะประสบปัญหาอัตราส่วนดังกล่าวมีค่าต่ำกว่าศูนย์ ซึ่งสืบเนื่องมาจาก มูลค่าของเงินกองทุนที่ติดลบนั้นเอง และหากพิจารณาในกลุ่มบริษัทขนาดต่าง ๆ ก็จะทำให้ผลที่คล้ายคลึงกันกับการวิเคราะห์ทั้งอุตสาหกรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย